

за него, и незгодни за тѣхъ обстоятелства, и влизали въ бой само когато имали върна надѣжда за успѣхъ. А въ такъвъ случай, при всичкото прѣвѣсходство на военнитѣ дарби и личното искусство на Аннибала, римскитѣ войски стояли по горѣ отъ неговитѣ въ отношение на тактическото устройство, начина на дѣйствиата и нравственното въодушевление, а при това били и прѣдводителствувани не вече отъ такива хора, като Семпрония, Фламиния и Варрона, както по напрѣдъ, но все отъ много или малко способни и искусни полководци, на чело на които стояли Фабий и Марцеллъ.

Тѣй щото и характера на войната, и начина на водението ѝ вече съвсѣмъ се измѣнили. Отъ *настъпвателна* отъ страна на Аннибала и *отбранителна* отъ страна на римляни-

тѣ до тогава, тя се обърнала въ *настъпвателно-отбранителна* и отъ двѣтѣ страни, съединена съ расположение въ силни по мѣстность лагери, маневриране противъ фланговетѣ и съобщенията на противника, стрѣмление за завладяване важнитѣ, полезни и нужни мѣстни пунктове или градове, блокиране или обсаждане на послѣднитѣ и, въ случаитѣ, показани по горѣ, съ частни битки или и съ голѣми, общи сражения, успѣха въ които рѣшавала силата, управлявана отъ изкуството. Всичко това, взето заедно, придава на втората половина на войната особенъ воененъ интересъ, още по голѣмъ, отколкото въ първата половина на войната, защото тукъ именно високитѣ военни дарби и искусство на Аннибала се явяватъ въ още по голѣмъ блясъкъ.

§ 38.

4-ия походъ въ 215 година.

Поражението на Постумия; — разпрѣдѣлението на римскитѣ армии и плана на дѣйствиата на римлянитѣ; — успѣхитѣ на римлянитѣ и несполукитѣ на Аннибала и картагенцитѣ; — 2-рия бой при Нола.

Когато настъпило времето за изборитѣ въ Римъ, сената повикалъ диктатора Юния, магистра на конницата му Семпрония Гракха и претора Марцелла. По указанието на Юния, за консули били избрани Семпроний Гракхъ и находившия се въ Цизалпинска Галлия претора Постумий. Слѣдъ това Юний, като оставилъ Семпрония Гракха въ Римъ, върналъ се въ армията си, която се намира на лагеръ при Теана (днесъ Геано), на с.-з. отъ Капуа.

Но наскоро слѣдъ това въ Римъ се получило извѣстие, че Постумий, съ 25 хилядната си армия (2 римски и 2 съюзни легиона) въ Цизалпинска Галлия билъ нападнатъ ненадѣйно отъ боиитѣ въ гората подъ названиее Litana Silva, и билъ убитъ,

а цѣлата му армия разбита и истрѣбена. Това извѣстие отново хвърлило Римъ въ очаяние и страхъ, но Семпроний Гракхъ успокоилъ сената и народа и, по негово мнѣние, рѣшено било: 1) да се прѣкрати войната съ цизалпинскитѣ галли и да се води тя само противъ Аннибала, — и 2) точно да се установятъ римскитѣ сили, обърнати противъ послѣдния. Вслѣдствие на това армията на бившия диктаторъ Юния била повѣрена на Семпрония; всичкитѣ войски отъ армията на Марцелла, които участвували въ сражението при Канна, за наказание били испратени въ Сицилия, съ задѣлжение да служатъ въ нея до свършването на войната; всички най силни войници отъ армията на Юния били и